

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація
"Свобода", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXVI Ч. 113 ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 22-ГО ТРАВНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 22, 1979 No. 113. VOL LXXXVI

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС ЗАКІНЧИВ РІЧНІ НАРАДИ СХВАЛЕННЯМ НОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА РЕЗОЛЮЦІЙ І РЕКОМЕНДАЦІЙ ДЛЯ ДОБРА ОРГАНІЗАЦІЇ І ГРОМАДИ, ПОЖЕРТВОЮ \$25,000 НА НАРОДНІ ЦІЛІ ТА ВИБОРОМ Д-РА ВАСИЛЯ ТЕРШАКІВЦЯ НА ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА „СВОБОДИ“

Союзіака, Кергонсон. — Прийняттям нової організації програми із встановленням нового посту керівника програми забезпечення, підпорядкованого головному організаторові, схваленням багатьох інших резолюцій і рекомендацій для добра організації і громади, приділенням 25,000 доларів пожертв і дотаций на народні цілі та, вкінці, вибором д-ра Василя Тершаківця на головного редактора „Свободи“ закінчив тут минулої п'ятниці, 18-го травня, свої одиннадцяті річні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу. Це були перші звичайні річні наради обраного 29-ю Конвенцією УНС в травні минулого року на чотирірічний каденційний термін Головного Уряду.

В нарадах взяли участь всі члени Головного Уряду: Головні виконавчі урядовці: головний передсідник д-р Іван О. Фліс, заступник головного передсідника д-р Мiron Куропас, головний директор для Канади сен. Павло Юзик, заступник головного передсідника пані Марія Душник, головний

секретар Володимир Сохан, головний касир пані Уляна М. Дячук та головний організатор Василь Оріховський. Головні контролери: д-р Богдан Футей (Клівленд), проф. Іван Телюк (Нью-Гейвен), о. митрат Степан Біляк (Філадельфія), проф. д-р Богдан Гнатюк (Філадельфія) і мгр Іван Геврик (Вінніпег, Канада). Головні радні: інж. Анатолій Дорошенко (Висконсин), пані Текля Мороз (Монтреаль, Канада), Андрій Джула (Піттсбург), д-р Аскольд Лозинський (Нью-Йорк), проф. Тарас Шмагала (Клівленд), пані Анна Гарас (Бетлгем, Пенсильванія), пані Галина Олек (Чикаго), Василь Дідюк (Торонто, Канада), Іван Олександрівський (Філадельфія), мгр Мирослав Кальба (Колорадо), Микола Хоманчук (Нью-Йорк), Роман Куропас (Воррен, Мічиген), Михайло Сорока (Палатин, Іл.), та Євген Репета (Детройт).

Почесні члени Головного Уряду (з довідним головами): Роман Слободян, пані

Учасники річних нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу. Сидять (зліва): головний організатор Василь Оріховський, головний касир мгр Уляна Дячук, головний секретар Володимир Сохан, головний директор для Канади сен. Павло Юзик, заступник головного передсідника д-р Мiron Куропас, головний передсідник д-р Іван Фліс, заступник головного передсідника пані Марія Душник, головні контролери: д-р Богдан Футей, мгр Іван Геврик, проф. д-р Богдан Гнатюк, проф. Іван Телюк і о. мит. Степан Біляк; стоять (зліва): головний радний Андрій Джула, почесний член Йосип Лисогір, почесний член В. Дідюк, головний радний мгр Мирослав Кальба, почесний член Богдан Зорич, головний радний Євген Репета, редактор-емігрант Антін Драган, головні радні: Михайло Сорока, пані Текля Мороз, інж. Анатолій Дорошенко, пані Галина Олек, проф. Тарас Шмагала, ред. Василь Дідюк, Роман Куропас, пані Анна Гарас, д-р Аскольд Лозинський, Микола Хоманчук, почесні члени: Роман Слободян, пані Марія Чучман, інж. Степан Куропас, Іван Іванчук, д-р Анна Чопик, Володимир Запаранюк, Генерал Жеребняк і д-р Ярослав Падох.

Зустріч Картера з Брежнєвим може допомогти в справі зменшення вояків в Європі

Відень, Австрія. — Делегації держав Північно-Атлантичного Союзу (НАТО) і комуністичних країн Варшавського Пакту надійшли, що вершинна конференція президента Джиммі Картера і совєтського лідера Леоніда Брежнєва, яка має відбутися у Відні від 15-го до 18-го червня і під час якої вони мають підписати новий договір про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), спричиниться до усунення застою, який винув у справі зменшення кількості вояків обох таборів, тобто НАТО і Варшавського Пакту, на терені Центральної Європи.

Як відомо, 12 делегацій НАТО і 7 делегацій країн Варшавського Пакту вже довший час ведуть переговори про зменшення кількості вояків, але покищо не дійшли до жадного конкретного порозу-

міння, а фактично наступив повний застій. Делегації обох оборонних союзів шойно повернулися з короткої відпустки і в четвер, 17-го травня, речник НАТО висловив надію всіх делегацій, що вершинна конференція Картера і Брежнєва матиме позитивний вплив на розв'язку проблеми зменшення кількості вояків у Центральній Європі, додаючи, що не тільки САЛТ II, але також зменшення кількості вояків спричиниться до „більш стабільних відносин і скріплення миру та безпеки в Європі“.

Переговори щодо зменшення числа вояків на терені Центральної Європи розпочалися майже 6 років тому, але досі не пошастило розв'язати головної проблеми: котра сторона має ввести більшість зменшення в кількості своїх вояків.

ЗСА вимагають заповнення щодо еміграції із СССР

Вашінгтон. — Уряд ЗСА, бажаючи поширити торгівлю зі Совєтським Союзом і з Китаєм, Народною Республікою, звернувся з вимогою до уряду СССР дати якесь заповнення, що його еміграційна політика буде більше лібералізуватися.

Що справу порушили державний секретар Сайрус Вейс і секретар скарбни Майкел Блументал у розмовах з амбасадором СССР Анатолієм Добринином ще 27-го квітня. З уваги на підписання торговельного договору з КНР та на можливість поширення торгівлі з СССР до таких розмірів, як з КНР, уряд ЗСА хотів би мати заповнення, що СССР не ставитиме перешкод тим громадянам, які бажають виїхати з СССР. Навіть усне заповнення було б задовільним для ЗСА, твердять речники Державного департаменту, бо це дозволило б президенту Джиммі Картеру надати СССР статус „упривілейованої“ держави щодо торгівлі згідно з законом з 1974 року. Такий статус ЗСА бажали б також надати Китаєві.

Уряд ЗСА вважає, що СССР значно поліпшив свою настанову щодо еміграції, дозволяючи минулого року 29,000 громадян виїхати з СССР. Цього року це число може зрости до

50,000, хоча уряд ЗСА свідомий того факту, що емігрувати з СССР дозволяється майже виключно жидом. Якщо б такий стан існував в майбутньому, президент Картер міг би мати оправдані причини про надання СССР статусу „упривілейованої“ держави щодо торгівлі, тобто, „заморозити“ на час одного року т.зв. поправку Джексона-Ваніка до торговельного закону з 1974 року. Генеральний прокуратор ЗСА Гріффін Белл заявив секретарю Вейсові, що навіть усне заповнення СССР в справі еміграції задовольняє б вимоги закону. Однак Сенат ЗСА або Палата Репрезентантів можуть відкинути рішення президента звичайною більшістю голосів.

КАМБОДЖІЙЦІ ВТІКАЮТЬ ДО ТАЙЛАНДУ

Бангкок, Тайланд. — Понад 30,000 камбоджійців, в тому числі залишки військ колишнього перемішного Поль Пота, перемістилися минулого тижня кордоном Тайланду, втікаючи від в'єтнамських вояків. Губернатор тайландської провінції Чантатурі підтвердив телефонічно, що втікачі з Камбоджі масово переходять кордон Тайланду біля місцевості Бан Бунг Чананг.

„УКРАЇНА МУСИТЬ БУТИ НЕЗАЛЕЖНОЮ“ — ЗАЯВИВ В. МОРОЗ МОНТРЕАЛЬСЬКІЙ ГАЗЕТИ „ЛЯ ПРЕСС“

Монтреаль, Канада. — Під заголовком „СССР — загрозовий зі сходу, до якого ми будемо з'їждати, до якого ми будемо з'їждати, до якого ми будемо з'їждати“ французька газета „Ля Пресс“ з Монтреалю помістила в свійому числі з 12-го травня ц. р. обширне інтерв'ю з Валентином Морозом. Роберт-Гі Скуллі, співробітник газети, пише у вступній замітці, що хоч В. Мороз недавно вийшов з катери, „нічого не притупило його ясного погляду й прямої постави — ні змучення останніх днів, ні розповідь його довгих страждань“. В. Мороз на вступі передав привіт для франкомовних читачів газети і українців Канади. „Це привітання говорить багато про чинність і шляхетність цієї людини, яка звертається до інших з респектом, бо сам завжди хотів респектувати себе і свою совість“, — додав від себе журналіст.

В. Мороз далі сказав, що він був „дисидентом“ ще маючи сім років, під час Другої світової війни, коли

здав собі справу, що „совєтська армія була нашим ворогом“. Але неправдою є, що ми були разом з нацистами, як це твердить Москва, ми воювали проти всіх окупантів. Згідно з інтерв'ю, родина В. Мороза була національною свідомою, хоча не була „активістичною“. Після його арешту, українці в Україні допомагали його родині, збираючи навіть по тайки гроші для неї. Він надіється, що совєтська влада й мусить скоро випустити. „Але я знаю логіку Москви, — додав В. Мороз. — Вона дотримує свої обіцянки лише тоді, коли бачить палку“.

Відповідаючи на запитання, чи Москва боїться союзних республік, В. Мороз відповів, що в Москві є мало інтелегентних людей, які вірили б, що імперія розвалиться. Але „вони бачать зріст націоналізму і тому посилюють ру-

(Закінчення на стор. 4)

Єгипет старасться поліпшити відносини із СССР

Каїр. — Єгипетський міністер закордонних справ Бутрос Галі минулого четверга, 17-го травня, відбудовував нараду із совєтським амбасадором Володимиром Поляковим у справі поліпшення відносин між Єгиптом і Совєтським Союзом, які вже довший час дуже напружені. Як відомо, єгипетський президент Анварель-Садат кілька років тому „відворив“ із Єгипту совєтських військових, економічних та інших радників.

Галі та Поляков також обговорювали загальну ситуацію на Близькому Сході, зокрема справу єгипет-

сько-ізраїльського мирного договору. Совєтський Союз підтримує ті арабські країни, які противляться цьому договору.

Спостерігачі припускають, що Каїр хоче переконати Москву, щоб прийняти зайняла неутральне становище відносно єгипетсько-ізраїльського миру, якщо СССР не бажає активно підтримувати цього замирення.

Під час четвергових переговорів міністер Галі заявив совєтському амбасадорові, що Єгипет готовий поліпшити відносини із Совєтським Союзом „на базі принципів неутральності“.

Папа вшанував пам'ять польських вояків під Монте Кассіно

Ватикан. — У п'ятницю, 18-го травня, Папа Іван Павло II відвідав місцевість Монте Кассіно в Італії й монастир, який міститься на вершці сусідньої гори, та вшанував пам'ять польських вояків, що загинули в 1944 році в боротьбі за цю оборонну твердиню німцям. Папа, якому цього дня сповнилося 59 років, прибув

до Монте Кассіно в товаристві польського кардинала Стефана Вишинського. Як відомо, в битві під Монте Кассіно загинуло біля 1,000 польських вояків, які боролися у з'єднанні ген. Андерса по стороні альянсу. Хоча під Монте Кассіно загинуло також багато українців, про них західні пресові агентства не згадують.

ВАЖКИЙ ШЛЯХ В. ГАНДЗЮКА ЗІ ЗАСЛАННЯ ДОДОМУ

Нью-Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Нижче подаємо виїзний лист українського політичного в'язня Володимира Гандзюка про його „пригоди“ під час подорожі зі засланця в листопаді 1978 року, разом з інформацією про нього М. Ланди, які поширюються тепер у самвидаві.

В. Гандзюк був засуджений вперше в Івано-Франківську ще в 1950 роках за участь у національно-визвольному русі, а вдруге його арештували в 1964 році. Засуджений на 9 років ув'язнення і 3 роки заслання, В. Гандзюк закінчив свій термін у січні 1976 року в Пермському таборі ВС 389/35, де сиділи теж Іван Світличний, Степан Сорока, Василь Підгородський, Ігор Калинець, Володимир Буковський, Семен Глузман та інші.

5 січня 1976 року його етапували на заслання в Томську область. У грудні 1978 року він повернувся калікою-інвалідом до дружини і дітей в селі під Калущем, Івано-Франківської області.

„...Ти, напевно, думаєш, що я вже вдома? Ні, друже, покищо в дорозі і пишу з Казахстану. Заїхав до далеких родичів, щоб взяти кілька десятків (рублів). Виба, що не заїхав до Тебе. Але трапилося так, що мене мало що не поховали, але я

виявився міцним. Після цього мало що не заарештували, властиво, арештували і залякували сімрічним строком, але ось кілька днів тому випустили...“

10 листопада 1978 року увечері у мене в хаті, якийсь незнайомий з Колпашева вдарив мене пласкою по голові, приголомшив і пограбував. Забрав 180 карбованців, що були в мене для подорожі. Він думав, що мене вбив. Але 11 листопада я якось очулю. Коли я повідомив про це поліцію, то вона почала тягати мене, мучити, нахабно шантажувати, мовляв, нічого такого не було, а я все це вигадав і брешу, щоб завдати їм клопоту. Гроші буцімтє сховав, сам заїсценізував грабіж та даю брехливі свідчення. Завели на мене кримінальну справу за ст. 180 ч. 11 за фальшиві свідчення і почали залякувати сімрічним терміном. 14 листопада мене арештували. Сидів до 30 листопада. Та потім піймали типа, що вдарив і пограбував мене: опісля він в Калпашево вбив одну людину і признався про мене. Мене випустили, призначили піврічний нагляд і почали тягати в Калпашево... на очну ставку. І не випускали з Подгорного (місцевість де Гандзюк відбував заслання). Тепер через 2-3 місяці викличуть на суд...“

(Закінчення на стор. 4)

Георгій Вінс відвідає церкву в Чикаго

Чикаго (Антін Кошечула). — Відомий баптистський пастор Георгій Вінс із Києва, Україна, який три тижні тому прибув до ЗСА, 27-го травня відвідає Українську Баптистську Церкву в Чикаго, пастором якої є проп. Іван Поліщук, вийде в ній проповіді Слова Божого на Богослужіння уранці о годині 10:30 і ввечері о годині 6-й і буде особистим гостем голови Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства, пастора Олексія Гарбузюка.

Є сподівання, що під час свого перебування в Чикаго пастор Георгій Вінс буде мати можливість зустрітися з провідниками української громади міста Чикаго й висловити їм признання за їхні наполегливі домагання про звільнення під час його перебування в совєтських в'язницях за Слово

Боже і за свідчення Ісуса Христа.

Пастор Георгій Вінс з приводу довгого вигнання з України покищо проповідує російською мовою, хоч у розмові може послугуватися й українською мовою, але його син, Петро Вінс, український патріот, член Київської Гельсінкської Групи, а інші члени родини також свідомі українці.

Пастор Георгій Вінс, як ніхто інший, має колосальні можливості бути корисним у змаганнях за права Церкви Христової в Україні, бо його ім'я відоме цілому світові й його слово, як мученика за Христа, матиме велику вагу й сильний ефект в обороні прав Віри Христової. Ми молимося за ефективність його діяльності в користь поневоленого Християнства в Україні.

В кінці цього тижня відбудеться 20-й Окружний Злет юнацтва СУМ-А

Елленвіль, Н.Й. — В кінці цього тижня (Меморіал дей вікенд) 26-28-го травня ц.р. тут на власній Оселі відбудеться 20-й з черги Окружний Злет Юнацтва Спільноти Української Молоді Америки, який проходитиме під лозунгом: „Честь і слава боротьбі за волю України“. У Злеті візьмуть участь молодіше і старше юнацтво з Осередків і Відділів: Нью-Йорк, Бруклін, Асторія, Йонкерс, Нью-Гейвен, Вілліамсбург, Гартфорд, Нью-Брітен, Бостон, Ютика, Пассейк, Коговз, Ватервіл, Ньюарк-Ірвінгтон, Джерзі Сіті, Байон, Картерет, Трентон, Філадельфія і Балтимор.

В програмі Злету: конкурс знання і мистецького слова, спортивні змагання з відбивання, копаного м'яча, легкоатлетичні і попис самодіяльності. Всі самодіяльні гуртки, які виступатимуть кожні з трьома точками, будуть опісля відзначені оціночною комісією. Команда Злету стосується відповіду систему індивідуального та збірною токування за участь і осяги в Злеті.

В суботу й неділю вечором відбудуться товариські забави з танцями; грас відома оркестра „Іс-кра“. В суботу, 26-го тав-

ня, передбачена також велика мистецька програма перед забавою. В неділю, в 10-й годині ранку буде поєздка Служба Божа, а по полудні закінчення спортивних змагань. Нововточкою у програмі Злету буде конкурс роів — збірні лекції, інсценізації, спів, мелодіювання тощо. Найкращі рої будуть відзначені металевими плитками.

Команда, яку в цьому році очолюють Лев Ісаківський — командант і Наталя Дула — писар, і також Кривола Управу СУМ-А надіються на численну участь молоді і старшого громадянства.

ПОМЕРЛА СВ. П. М. МАЛЬ-МАЛЮТА

Силвер Спрінг, Мд. — Тут у суботу, 19-го травня ц.р., померла св.п. Марія Миль-Малюта, вдова по св.п. сот. армії УНР Теодорові Миль-Малюті. Народжена 6 липня 1904 року на Україні.

Осиротіла доньку Галину, внука Юрія та зятя проф. д-ра Миколу Степаненка.

Похорон відбудеться у вівторок, 22-го травня в 11-й год. на Українському Православному цвинтарі в Бавид Бруку.

Продовжено каденцію комісії чужоземних мов

Вашінгтон. — Покликана до життя президентом Джиммі Картером спеціальна Комісія чужоземних мов працюватиме пів року довше, як передбачувалося в часі встановлення у вересні минулого року. Згідно з першим рішенням, Комісія мала подати звіт і рекомендації про стан навчання чужоземних мов в ЗСА до кінця жовтня цього року.

Про продовження каденції Комісії повідомив її член конгресмен Пол Саймон зі стейту Ілліной в листі до проф. д-ра Ярослава Рудницького, який раніше домагався продовження праці Комісії та опрацювання нею рекомендацій щодо можливостей федеральних

субсидій для наукових установ, які займаються плеканням чужоземних мов. Свої думки проф. Рудницький та інші науковці висловили членові Комісії проф. П. Чінг-Чунг минулого березня. Крім того, у листі до Комісії, члени Американської Асоціації Викладачів Слов'янських Мов (ААТСЕЕЛ) висловили негодуювання, що в склад Комісії не включено ні одного знавця слов'янських мов.

У листі до проф. Рудницького конгресмен Саймон дякує йому за завага та заповняє, що Комісія візьме їх до уваги у випрацюванні звіту й рекомендацій.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (порядком):
Любов Колесняк, Володимир Левенець, Зенон Сиклик, Василь
Терешаківський, Євген Федоренко (тепер виконуючий обов'язки
головни Колегії).

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for by
Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці —
\$9.00. Для членів УНСОЮзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси
— 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Спори між комуністами

На XXIII з'їзді французької Компартії, який відбувався, як відомо, від 10-го до 13-го травня ц. р., дійшло знову до поважних спорів між центральним проводом, а зглядом генеральним секретаріатом партії, на чолі якого стоїть Жорж Марше, і марксистською інтелігенцією, яка вимагає лібералізації та демократизації внутрішніх стосунків партії й більш самостійної, незалежної від московського центру політики, головну у відношенні до Компартії СРСР та Союзу й інших держав Східної Європи.

Вже перед початком наради на сторінках соціалістичної, а то й комуністичної преси появлялися були статті з критичним обговоренням сучасної політики французької Комуністичної партії й конкретними пропозиціями різних реформ, які мали б змінити обличчя Компартії й приготувати її до чергових парламентарних виборів. Минулорічні вибори у Франції, які, як знаємо, принесли велику поразку для лівого табору на чолі з комуністами і соціалістами, спричинились до поглиблення непорозуміння у таборі лівих, а також до розладу в середині провідної верстви французьких комуністів.

Одним із першовидних критиків керівництва французької Компартії виступав тепер член ЦК Компартії Жан Аллішштейн. Він й інші критики домагаються від керівництва в першу чергу демократизації партійного апарату й виразнішого ставлення до непошанування прав людини в комуністичній імперії й деяких сателітних державах, зокрема в Чехословаччині й Східній Німеччині. У дискусії дійшло навіть до того, що опозиційні критики домагалися введення союзу з Чехословаччиною й негайного припинення переслідувань інтелектуалів східнонімеческим урядом. Сам Аллішштейн також позитивно наставляє й підтримує польський Комітет суспільного самооборони й критикує потягнення Геріка у відношенні до робітників і тієї частини інтелігенції, яка домагається усвідомлення в життя постанов Генеральної угоди з 1975 року. Інші французькі марксистські підтримують членів чехословацької групи, зокрема, "Хартія 77" і підтримують зв'язок з нелегальними робітничими спілками в Румунії, СРСР, Польщі й інших сателітних державах. Уже на самому з'їзді опозиційні групи домагалися від генерального секретаря, щоб він заявив стосовно до агресивної політики Москви й вимагав реабілітації усіх в'язнів, засуджених сталінським режимом.

Жорж Марше, не маючи іншого виходу, мусів зайняти домініс критики становище на з'їзді, який, замість речевої дискусії, намагався всю вину за неспішні скрутності на соціалістів і їхнього провідника Мітерлана, які, мовляв, ведуть "реакційну політику". "Ми підтверджуємо наше право публічно критикувати недоліки братніх компартій, вказувати на пережитки минулого", — заявив Марше, але його слова звучали дуже непереконливо. Щоб не заглядало, що він тільки критикує режими лівих і лівого в першу чергу, то він уважав за відповідне назвати також кілька правих режимів, зокрема в Чилі, Південній Кореї, Уругваї та інших країнах.

З'їзд, кажуть політичні спостерігачі, нібито закінчився без більших винайдаків, бо провід Компартії заздалегідь зробив селекцію при підборі делегатів, але гостра дискусія на сторінках преси продовжується з повною силою. У цій дискусії виходить на денне світло також проблема повноважень Московського багатого коліс самостійних народів, які, хоч і домагаються й борються за своє право на самостійність, але не мають сили протиставитись зростаючому російському націоналізму й політиці повновладдя, яку ведуть сьогоднішні керівники СРСР.

Спори, як й дехто називав дискусію між комуністами у Франції, треба тільки привітати, бо вона викриває також обличчя жорстокої комуністично-московської імперії, яку за всю ціну треба розвалити, бо доба імперій вже давно закінчилася.

Л. Рихтицький

ЧОМУ ТАКИЙ ПОСПІХ?

(1)

Політичні і стратегічні рішення мають свою характеристику і вимову, в якій велику роль грає не тільки зміст і характер акції, але й час, як основний елемент розуміння потреб і обставин дії. Ілюстрацією повних слів може стати відомий вже сьогодні вислів Гітлера в 1939 році, коли його генерали намовляли не починати війни, але почекати до 1944 року, мовляв, наша флота не готова, наша авіація і армія потребують ще часу. Він їм відповів: панове, в 1944 році наші противники будуть вже так приготовані, що тоді ми не матимемо жадної шанси.

Найбільшою політичною подією американського світу в останній час став договір із СРСР про Союз, відомий під ініціалами СALT II, ціллю якого є обмежити атомові зброєні двох надпотуг, як перший крок до дальшого змирення і можливого роззброєння.

Незалежно від того, що думає американський світ про зміст і значення цього договору, ми дозволимо собі ствердити, що СРСР і його союзники, зокрема, Росія, дотримувалися завжди тільки договорів, які були для них корисні, а вже зокрема СРСР, за весь час свого існування дотримався тільки однієї угоди: угоди з Гітлером. Всі інші міжнародні угоди, включно з недавнім гельсінкським угодами, включно навіть із власною союзовою конституцією рахують як куски паперу, потрібні тільки тоді, коли вони служать інтересам СРСР. В цій атмосфері можна слушно дивуватися впертості, ба навіть завзятості американського уряду і президента Картера довести до підписання договору про обмеження атомової зброєні, що більше — поспіхом, який характеризує останні місяці переговорів із СРСР. Складно уявити, як це могло бути, коли Америка знала Китай і встановила з ним дипломатичні зв'язки.

Наведемо кілька американських голосів на підтвердження наших слів. Дня 9-го травня американський державний секретар, Сайрус Вентс, після останніх переговорів з СРСР, сказав: "З цим договором ми робимо основний крок у напрямку більшої безпеки Америки і більшої безпеки світу", а далі він сказав: "Договір цей піднесе безпеку США... обмежить переговори в атомовій зброї... зменшить загрозу атомової війни". Міністер оборони США, Гарольд Браун додав від себе: "Цей договір допоможе нам втримати гнучку і

довірену оборону, стабільність і основну стратегічну рівновагу із СРСР". І додав, що "без цього договору, ми матимемо те саме, але воно буде більше для нас коштовне і менш певне". Президент Картер сказав цього самого дня: "Договір СALT II зменшить загрозу атомової зброєні, одночасно втримуючи нашу військову безпеку у більш зрівноваженому, передбачливому і мирному світі". Коли ж вчора преса принесла цю угоду, то Конгрес і Сенат мають все ще свої великі застереження до цієї угоди, президенти Картер вивини небували у нього роздратування і обурення на чільних осіб американського парламенту, склавши при тому таку заяву: "Я думаю, що найбільш важливе досягнення всього мого життя для нашої держави є саме ратифікація договору СALT II. Відкинення цього договору, тепер, коли його вже досягнуто, стало б найбільшим ударом для Злучених Штатів Америки і Союзу".

Також Картер назвав тих, хто протиставив цьому договору — палачами війни — "вормонгери".

Такі сильні, сказати б зловісні заяви в устах президента Америки не дивували, що ця угода й тому вони до деякого ступеня потрясли прилюдну опінію світу. За такими словами мусить ховатися справді поважні причини, якісь важливі доводи і може навіть загрози прогнози.

Ми дозволимо собі розглянути всю цю проблему в холодному, аналітичному світлі, на базі довгого досвіду минулих років і десятиріч та на базі знання про СРСР і його союзників і про те, що він собою являє. СALT II є наслідком переговорів знаних під ініціалами СALT I, які завершено і підписано в травні 1972 року в Москві президентом Ніксоном і Брежнєвим. Річниця 1973 Енциклопедія Британіка, на сторінці 212 відношує таке про СALT I: "Складність цих документів допомагає висвітлити, чому переговори забили два і пів року часу та підкреслили неможливість змирити стратегічний баланс надпотуг, який не був кількісним стандартом". Іншими словами, після двох і пів років переговорів підписано документ, який не дав жадних гарантій обидвом сторонам, тобто Америці і СРСР. Союз, скільки вони поможуть атомової ракет та бомб, скільки вони їх вже мають і яке прийняти мірило щодо їх атомової сили.

(Продовження буде)

Софія Науменко

ПРО УКРАЇНСЬКІ СПРАВИ У ФРАНЦУЗЬКИХ ПУБЛІКАЦІЯХ

(3)

Автор книжки, Армандо Валадарес, карється вже понад 20 років у тюрмах Куби як жертва несправедливості. Його книжка проламає мур мовчання цієї країни, про яку для Заходу немає вісток, так, як дисиденти принесли правду про СРСР. Сьогодні черга на Кубу.

На обкладинці книжки вірш Валадареса: "Куба це 'острів волі' у владі комуністів... Там центри біологічного винищення, де досіди практикують не на кріпках, а на людях, а політв'язні служать їм морськими свинками".

Плюс, у своєму післяслові, порівняє заходи, якими москалі доводили скривали правду про концтабори, з терористичними кубинськими. Він приносить такий приклад: "1924 року Надія Суровцева, член австрійської компартії збентежена поголосами про жорстоке придушення бунту в'язнів на Соловках, зажадала висвітлення від тодішнього торговельного представника СРСР у Відні, Юрка Коцюбинського. Цей, мабуть у добрій вірі, передав Суровцевій розкритий альбом зі світлинами й статтями про 'трудове перевиховання'. Ото ж Суровцева опрокинула ці 'поголюски', що їх розсипали, 'буржуазні фальсифікатори'. Але рік пізніше, коли Суровцева повернулася в Україну, вона сама зразу ж попалася у 'м'ясорубку', яку вона так дирижувала в Відні, — за 'шпигунство' в користь Австрії й Німеччини, та за відмову співпрацювати з поліцією і шпигувати за Юрком Коцюбинським... Я мав нагоду зустріти Суровцеву та її сестру Улічку 1969 року та читати їхні спогади. Обидві жінки, не зважаючи на 30-річне 'перевиховання' жваво цікавилися рухом справ у Україні... 1972 року КГБ обшукало їхню хату, ... за таємничою друкарнею самвидав, і забрало спогади обидвох жінок. На шість, 'Спогади' Улічки була вже в самвидаві... Юрка Коцюбинського москалі розстріляли 1936 року, без процесу, за націоналізм і троцькізм, тепер переслідують його племінницю Катерину Коцюбинську, доньку славного письменника, за український націоналізм... Це тільки декілька прикладів і дат та епізодів цієї колосальної брехні, яку зовуть 'соціалістичною революцією 1917', яка маскує жахливу трагедію мільйонів людей, що згинувли, щоб Москва відновила свою імперію і розширила границі. Московсько-німецька угода 1939 року забезпечувала Гітлерові господарську допомогу СРСР аж до 1941 року. Фінляндія, шоправда,

не дала сколонізувати, зате росіяни вимогли анексію Західної України, Бессарабії й Балтики, а сателітам насаджено поліційні режими. Націоналістичні культури знищені, чільних представників вимордувано... Вислід 60-х років російської імперії, держава брехні, цинізму і шовінізму, де експлуатують людину людяною, як мідь.

Інформації про це все доставляють на Захід від 1917-18 років. Проте, 'ліва', 'демократична', 'прогресивна', 'соціалістична', 'соціалістична' опінія відмовляється знати правду про їхню 'світлу майбутню', уже встановлену у СРСР. Треба було чекати 1956, 1962, 1968 рр., щоб урешті 'прогресивні' вуха почули зойки жертв чорного терору... та щоб тема гулаг стала модною. А проте, все ще не можна відкидати найбільш чітких аспектів того режиму, бо нас зразу характеризують як 'фашистів'. Це й треба завжди висловлювати жаль за 'втраченими ілюзіями'. Переселення народів, нацистські тенденції, колоніалізм, імперіалізм, загроза миру від СРСР, — все це залишилося 'табу' для лівих партій, які виміщують біду критику з апології 'добутків'.

І врешті про 'острів волі' — легендарну, карнавальну молодь Кубу, Кубу Гемінґвея і Че Гевари. Так, як Ветман, не годиться у лівих середовищах, засуджувати Кубу. Вони не хочуть знати правди, воліють недавній Фестиваль молоді... Цю 'молодість' якутське Кастро, — це для нас, обізнаних з 60-річним Гулагом, — старість тих трупів Леніна, Сталіна Брежнєва...

1961 року викрили на Кубі 'антикастівський заговор' інспірований КГБ. Тоді й ув'язнено поета Армандо Валадареса... СРСР виконує економічну пресію і Кастро схвалює окупацію Чехословаччини. Коло замкнулося, Гулаг встановлено. Волелюбний кубинський наїр перемінюється у слухняну отару рабів.

Поєми Валадареса, листи його дружини, свідчення його приятеля П'єра Голандорфа (автора передмови до книжки), які вельмовито змальовують картину знищення, — 'прогресисти' відкидають. А це ж справжні картини для тих, хто знає союзові Гулагі: арешти, вбивства, тортури... і голод як 'перевиховна' метода... Камбоджські уні сорбонських марксистів... застосовують досліди цю формулу: 'хто не працює — той не їсть'. Гітлерові мали такі самі методи й без лекцій на Сорбоні... (Продовження буде)

Любов Драгунська

НОВА КНИЖКА ПИСАНОЇ СПАДЩИНИ СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Сторіччя народження Симона Петлюри Українська Вільна Академія Наук у США і Бібліотека імені Симона Петлюри в Парижі спільно вшанували видання книги історичного значення: "Симон Петлюра. Статті, листи, документи", том II. Книга ілюстрована, в твердій обкладинці, має 628 сторінок, містить індекс. Художнє оформлення Петра Холодного.

Ця книга не возвеличує Симона Петлюру, не забронзовує. З її сторінок він говорить своїми власними словами. Читач знає Симона Петлюру і його добу — роки 1905-1926, знає його і як речника українського відродження на початку XX століття, і як організатора українського війська, Голову Держави і Головною Отаману. Читач дізнається з листів Петлюри, як він очолював події на Україні 1917-21 років і як заявляв продовжувати боротьбу за українську свободу, будучи поза межами України. Читач відчужує з листів Петлюри, якою людяною він був — сім'янин, друг, невтомний організатор, завзяятий борець.

Сподіваюсь відгуків рецензентів та читачів на цю книгу, а тепер як член її редакції хочу поінформувати про матеріали, що вона містить; як секретар видавничого комітету, дещо згадаю про видавничі справи. Трохи історії видання книжки. 1956 року вийшла книга "Симон Петлюра. Статті, листи, документи". До редакції її входили: Л. Драгунська; Н. Лівницька-Холодна, Л. Чикаленко, М. Шлемкевич і П. Шпікур. Книга містила всі листи С. Петлюри, що їх у той час пошастило зібрати, і відозви, накази та розпорядження з підписом С. Петлюри. Вибір статей С. Петлюри був спрямований на те, щоб дати зразки всіх жанрів, по можливості з усіх періодичних видань різного рівня і призначення, в яких він працював. Книгу видали спільно Центрального Комітету Вшанування Пам'яті Симона Петлюри в Америці і УВАН у США. До видавничого комітету входили А. Валійський, М. Ветухів і К. Паньківський. Їх уже нема в живих.

Книга 1956 року не була позначена як 'Том II', хоч у передмові висловлено надію про дальше видання писаної спадщини С. Петлюри (на маргінесі згадує, що ця книга є на складі УВАН у США і можна придбати за 12 доларів).

На початку 1975 року Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі порушила питання про видання збірки, в якій входили б статті, листи, документи, що були в розпорядженні редакції (за винятком друкованих у Томі I), публіковані в органах УСДРП, "Слово", 1907-1909 роки, редакція якого, за висловом С. Петлюри, вважала, боронити інтереси пролетарських та трудящих мас.

2. В перекладі на українську мову поміщено майже всі статті з журналу "Українська Життя", роки 1912-1915. Писані напередодні революції, статті С. Петлюри відбивають його погляди на різні сторони українського життя. Листи С. Петлюри до Д. Донцова показують його редакційну політику в "Українській Житті" та умови, в яких він працював.

3. Статті з "Табору" і "Трибуни України", роки 1922-23, характеризують С. Петлюру в перші роки еміграції, його прагнення дальшої боротьби.

4. Статті, друковані в "Трибуні", роки 1925-26, показують Петлюру як політичного мислителя, державного мужа, публіциста, що систематично давав оцінку подій на Україні і накреслював завдання еміграції.

Також вибрані статті С. Петлюри з кількох пресових органів, роки 1905-1907, і тра статті в перекладі на українську мову з російського журналу "Голос Минулого". Передмова до українського перекладу (Закінчення на стор. 3)

Людмила Черніш

ЧОТИРИ СТОЛИЦІ

(4)

Потрібні обідати додому або до ресторану, а більш ошанувати любісеньку пікнікувати на свіжому повітрі в парку або на березі Сени. Через такі порядки, в Парижі не дві, а чотири пори сукупного руху авт. А нам, без звички, важко долатися із купілею, бо більшість крамниць на час обідньої перерви зачинені. Проте, є вже організації, що обійшли на американську систему праці, і є великі крамниці, що відчинені цілий день (наприклад, "Прізоні", сходи на нашій 'дальмострі', тільки крамниці, і також є харчовим відділом).

На американці, нарікають на високі ціни на бензину. А в Парижі вона коштує ще більше: 2.30 дол. за галлон. В Парижі є понад 1 1/2 млн. безробітних, і на них іде 'беззастовний' податок.

Париж... Знову такий навал, що фасади не можна почитати. Шодня 20-30 тисяч відвідувачів... От де гроші! Тут жили три Людовики — XIV, XV, XVI, та їхні кохавки: Марія-Тереза, Марія Лешинська (від вимовляв 'Лешинська') та Марія-Антуанетта. Дві тисячі слуг прибирали та доглядали цю тисячу кімнат. В скруті для Франції часи меблі й устаткування були продані, а потім, більше шляхом подарунків, аніж відкупів, дещо було повернено до палацу. Величезні полотна розвішені на оббитих шовком стінах (багато портретів та скульптур вождів цього палацу, спеціально ж Людовика XV, що мав гарні ноги й виставляв їх на показ). Шовкові тафети на стінах були влітку, а на зиму їх здирали й замінювали на оксамити. А що мали робити, коли не було таких, як тепер, розчинів для хемічної чистки? Легше було все закривати новим, все одно ж не своїми руками, а чужими. Королі та вельможі дуже дбали про розкіш та пишноту, але особиста гігієна була жахлива. Не купалися, пудру й фарби наклали шар на шар, а потім ножем здирали. Перуки розв'язували проблему зачісок та миття волосся. Двічі на тиждень відбувалися урочисті прилюдні обиди, під час яких людям було дозволено дивитися, як їдять королі та їх утча. Цікаво, що кожний із трьох Людовиків мав свою окрему спальню, але всі три королеви жили в ту саму (одна після одної). Звичайно ж, у ті часи, а на думку багатьох, і тепер, чоловіки мали привілеї. Проходимо повз велику картину Деві "Коронація Наполеона", і нам пояснюють, що Наполеон ніколи не жив у Версалі, хоч і мів, але картину повісив тут, бо не міг деінде знайти на неї відповідної стіни.

Ось, нарешті, історична Дзеркальна зала, де був підписаний Версальський договір 28-го червня 1919 року, що зладив нищівно Німеччину й віддав Галичину під Польщу. Зала продовгаста, порожня, якщо не зважати на натовп, досить заповнена й занедбана, як і решта Версалю. Якраз перед нашим приїздом малярський терорист кинув бомбу й пошкодив частину палацу, але ми того не бачили, бо нас туди не повели. А самим дошукатися забракло часу й сил. Ми раді були вийти з припалою пилот дівря в садок, що справді мливува око формальним укладом кльом, скульптурами-догодями та кучерявими деревами. Тут вистачило місця всім, і навіть можна було зфотографуватися, щоб згаду не було сторонніх.

Анрі вимахував парасолею, як вітряк, і закликав нас до автобусу. В зворотній дорозі він також не мовчав, а дотепно відповідав на наші запити.

Чому Версаль був побудований так далеко від Парижу?

— Так, коли врахувати, що в ті часи їздили не автами, а кіннями, це справді було далеко. Чому? Бо король боявся народу.

— А чому в такій розкішній палаці долігали дерев'яна?

— Мармур позидрали й попорядували. А також позамінювали на паркет у тих місцях, де проходили щодня тисячі екскурсантів. Мармур би знищився.

Проїжджаємо повз нові квартали Парижу, побудовані літ п'ять тому. Американський стиль "коробок", але з варіаціями. Кладовище для собак, де поховані любі Кікі й Кокі, а серед них часом і котик. Багато тополь, і на

широму сонці блаженно усміхаються широкі масивні наші українські чорнобривці.

А по обіді, замість 'сестри', ми сіли на "Човен-мушку" (Bateau mouche) й попливли по Сені, любуючись красками та знайомлячись із Парижем ще й із такої перспективи. Звичайно, нас зацікавило, чому цей човен, чи, власне, річковий пароплав, називають "Мухою". Розв'язка розчарувала: це всього-навсього ім'я власника.

Пливемо, а рекорд чотирма мовами поєсноє наш маршрут. Чуті погано, але з кожної мови щось ухопиш, і так, "п'ять черв'яків", щось і згаднеш. Після Версалю вже голова гуде від інформації, так що дещо можна й пропустити. Заплющити очі й грітися на сонці, навіть не зважати на різні мости, арки та палади, що ми їх проминаємо. Але раптом — дощ на голову, просто з ясного неба. Ах, це халамидники-підлітки стоять на мостах і обливають екскурсантів, і хто їм що зробити? А також вони свистять на нас, і дехто ще подобається. А ось славетний Нотр-Дам, Собор Паризької Богоматері, відомий всьому світові найбільше з твору Віктора Гюґо. Цей старезний храм, також до неможливого заурядний туристами, є також і парадальною церквою, де вранці йде Служба Божя. А потім починається "бізнес".

Раптом наш "bateau" притиснувся хід, щоб дати нам змогу надивитися на голів дівчат, що купалися в Сені та витрівалися на березі. Може, їм дали спеціальне завдання — роль туристичної атракції... До речі, в Парижі "нудизму" не бракує, хоч тут часто, 'секс' рекламують як американські ласощі (а в Америці — як французькі). Ми вже були вирішили піти, 'хай йому хрін', в Мулен-Руж і записалися на цю туру, що облетіла б наші гаманці на які 100 доларів, але не всі з нашої групи були такі марнотратці, і через недостатню кількість бажуючих експедиція не відбулася. Війні ж клуби та ресторани ми не халкали, та й ніколи було. В довідниках не знайшли українського, але, як російський, був оголошений нічний клуб "Тарас Бульба". Цікаво, що знають про нього паризькі українці?

Сонце тепе немилосердно! Більшість туристів взяли з собою теплу одягу, навіть ватники й свитри, так що тепер терплять. Але як зайхати під міст, де навіть понарастали

сталактити, там прохолодно, а ще як "гаманці" обліплють, то й зовсім охолодять.

— Ось статуя Генріха IV, — каже зареєстрований гід. — Його люблять голуби, — додає турист, і всі регочуть, бо кимерні птахи справді облібли короля, не зважаючи на його велич, і використовують його, як сідало, для різних потреб.

Проїхали Тріумфальну арку й Вежу Аїфля, а потім — Статую Свободи, таку, як американська, подарована Франції, тільки тут вона багато менша.

У готелі нам не дали спочити. Оп'яті треба від'їжджати до Риму. Поїдемо в нічний поїзд, а спатимемо в "кушеті", шестеро в кожній. Марез старалася нас погрозувати так, щоб не були один одному прикрі. Отут вже треба мати хит і спостережливе око. Призначили нас із двома подружжями: одні — з Каліфорнії, другі — з Огайо. В Парижі ми ще не встигли роззнанитися й тільки приблизно могли пізнати людей з нашої групи, а оце вперше мали нагоду надивитися хочби на чотирьох із них.

На двірці людно, подорожують поїздами то більше, ніж в Америці, бо хіба ж тут звично мати по два, три, а то й більше авт, як в Америці? Кушетки маленькі, але зручні. Нам одразу постелили чисту білизну, дали подушки й ковдри й побажали доброї ночі. "Каліфорнієць" блискало очима, гарячкувала, безглуздо розмовляла й скаржилася, що вона має "холд". В купе було тепло, навіть гаряче, а вона куталася в теплий плащ і трусила. Я сердилася на неї, бо боялась, що захоплю її перестуду, і що тоді? Але ознак перестуду я щось не бачила. Я мала підозру на щось інше... Каліфорнійці відрекомендували: вона — маларка, він — "також має справу з олією" (це мало означати, що він нафтовий магнат...). Всього час вони "кидалися іменами": то вони мали вечерю з Гаммером, то з Полем Ньюманом — всім вони були за панібратів. Питання: чого ж тоді їхали на "бюджетний" тур, а не на локсусний?

Огайці були мовчазні, зокрема він; вона, коли мільфонійці пішли на "випивані", зрадила нам, що це її друге подружжя, зовсім недавнє; зі своїм першим чоловіком вона об'їхала півсвіту, а це везе нового, щоб і він щось побачив.

(Продовження буде)

НОВА КНИГА...

(Закінчення зі стор. 2)

п'єси Є. Чиркова „Єврей“, 1907, свідчить про ставлення С. Петлюри до жидів (С. Петлюра вживав слово „єврей“ і „жид“).

Книга літературної спадщини С. Петлюри потрібна кожному, кого цікавить новітня історія України, хто хоче пізнати людину, що очолювала боротьбу українського народу за незалежність України як голова Директорії Української Народної Республіки і Головного Отамана Півдня.

В молоді роки С. Петлюра був революціонером (від 1900 року членом Революційної української партії, пізніше перетворе-

ної на УСДРП), його світогляд яскраво відбитий у статтях 1905-1909 років. Від першочатку своєї журналістичної діяльності С. Петлюра був чинником українського відродження і про це говорять його статті.

Відомі, наклади, листи С. Петлюри з років 1917-20 передають атмосферу української боротьби і свідчать про С. Петлюру, як будівника українського війська і держави.

В статтях, написаних у роки еміграції (1921-26) С. Петлюра оцінює становище на Україні, накреслює завдання української еміграції. В листах того періоду теж гин до

організації української еміграції, української церкви. Лише в кількох листах, написаних до найближчих друзів, проглядають тяжкі побутові умови, в яких жив С. Петлюра.

Книгу видано завдяки жертвенності українців, що з різних країн світу надсилали свої дари на видання книги. Список жертводавців поміщено в книзі. Редколегія і видавничий комітет, напрацю-

вавшись над книгою, дуже вдячні жертводавцям — історичні матеріали побачили світ. А якщо якогось добродія пропустили, а може помилка трапилася у прізвищах чи місцевостях — пробачте. Не помиляється тільки той, хто не працює.

Надруковано книгу в друкарні Св. Софії у Нью-Йорку. Нехай рецензенти і читачі судять про друж. Над книгою добре працювали завідувач друкарні І.

Липовий і робітники: І. Качук (молоде покоління!) Його знання української мови свідчать, що школа українознавства в Нью-Йорку непогана, літературна і Корнага (такий досвідчений, що ловив помилки, пропущені редколегією) і друкар М. Куленти.

Книгу „С. Петлюра. Статті, листи, документи“ том II, можна замовити в УВАН у ЗСА, ціна 22 дол., і пересилка 1 дол.

SCOTT ROBBE & EASTSIDE THEATER CORP.
у ПОНЕДІЛОК, 4-го ЧЕРВНЯ 1979 р., о год. 8-й веч.

впаштовує

КОНЦЕРТ ЮЛІЯНИ ОСІНЧУК ПІЯНІСТКИ

ЗАЛ ОРПHEUM THEATRE

126 Second Ave. (Between 7-8th Sts), New York, N.Y.

• В програмі: МОЦАРТ, ЧАЙКОВСЬКИЙ, ШОПЕН, ЛІСТ.
• Кантати при касі театру.

ЗЕМЛЯЦТВО „ПЕРЕМІШНА“

повідомляє, що

З'їзд

Б. УЧЕНИЦЬ, УЧНІВ УКРАЇНСЬКИХ
ШКІЛ ПЕРЕМІШЛЯ І КОЛ. ЖИТЕЛІВ
ПЕРЕМІСЬКОЇ ЕПАРХІЇ

відбудеться

на Оселі СОЮЗІВЦІ

в днях 9 і 10-го червня 1979 року

З'їзд присвячується 90-річчю ІСНУВАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ У НАШОМУ КНЯЖОМУ
ПЕРЕМІШЛІ.

Субота, 9-го червня 1979 р.

Год. 10-та ранку — Реєстрація учасників З'їзду.

Год. 2-га по пол. — Ділові наради та доповіді.

Год. 6:30 веч. — Кітхейл і вечеря.

Після вечері — Мистецька частина і ПЕРЕМІСЬКІ

ВЕЧЕРНИЦІ з піснями і ТАНЦЯМИ.

Про українські школи в Перемішлі доповідатимуть:

Проф. Юрія Яремкевича, п-ні Галина Загайкевич-

Мельничук, Ірина Левицька та д-р Мирослав Про-

коп.

У мистецькій частині виступлять: Квартет КАРАВА-

НА, кер. Михайло Шкавко, при фортепіані панна

Уліта Опшанівська, співочий квартет „ПРОМІНЬ“

під оп. проф. Богдана Волянського, інж. Олександра

Солтиса (Гриць Зозуля) і Євген Колодій.

Неділя, 10-го червня 1979 р.

Св. Літургія в намірній Української Народу, а зокрема,

Українців у Польщі.

Реєстрація — \$5.00 від особи, від родини \$10.00.

Нічліги просимо замовляти впродовж у Адміністрації Союзівців.

Ukrainian National Association Estate

Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

Вже сонце високо на небі,
Вже в бубни Черемош гуде,
Цвіте Гуцульщина квітками,
На храм Гуцульщини іде!
(О. Опесь)

Українське Світове Об'єднання Гуцулів
запрошує Вас з Родиною на

ГУЦУЛЬСЬКИЙ ХРАМ СВ. ЮРІЯ

в днях 26-27-го травня 1979 року

на СОЮЗІВЦІ, Кергонксон, Н. Й.

ПРОГРАМА

Субота, 26-го травня 1979

Год. 10-та ранку — Початок реєстрації.

Год. 1-ша по пол. — Кінець реєстрації.

Обідня перерва.

Год. 3-тя по пол. Початок Храму — Трембіти. „На храм

збираються Гуцули“...

Год. 3:30 по пол. — Відкриття.

а) Реферат „Гуцульщина в українській літературі“

— д-р М. Лоза.

б) Космач в „Хроніці опору“ В. Мороза.

в) Мистецькі виступи Гуцульських Танцювальних

Ансамблів. Хореограф: п. Дмитро Сороханюк.

Строї: п. Олександр Сороханюк. Члени ансамблю:

Членство Гуцульського Т-ва „Черемош“ — Філа-

дельфі.

Год. 6-та веч. — Товариська Зустріч при Бенкеті.

Господар: п. Іван Барчук, Гамільтон

Год. 9-та веч. — Продовження мистецьких виступів.

Год. 10-та веч. — Гуцульська Забавна іграшка. Аранжери

мистецьких виступів і забави: п. Михайло Бельмега

— п. Юрій Гудимак, Бофало. Оркестри: Об'єднані

Гуцульські Музики Гуцульських Товариств Бофало

— Гамільтон — Філадельфія та оркестра „Сою-

зівки“.

Год. 12-та веч. — Виграти.

Стрій гуцульський або вечірній.

Вступ на забаву та мистецькі виступи. дорослі \$5.00,

мопідь \$3.00.

Неділя, 27-го травня 1979 р.

Год. 10-та ранку — Продовження товариських зустрічей

та спільна знімка.

Год. 11-та ранку — Участь у Богослуженні — Панахида —

Жалобні трембіти.

Год. 12-та веч. — Спільний обід — Гуцульські набутки —

Дозвілля.

Год. 3-тя по пол. — Прощальні трембіти. — Роз'їзд.

Зголошення слати на адресу:

„Soyuzivka“, Kerhonkson, N.Y. 12446

Повідомляємо Шановних Друзів і Знайомих, що

28-го травня 1979 року, о год. між 11-ою і 12-ою в полудне

на цвинтарі Монт Гоув в Гастінг' коло Йонкерсу, Н. Й.

відбудеться

ПОСВЯЧЕННЯ ХРЕСТА-ПАМ'ЯТНИКА

на могилі Дорогого і Незабутнього

славної пам'яті

Д-ра ВОЛОДИМИРА НЕСТЕРЧУКА

Хто може, просимо прийти до могили.

Про молитви в цей день просять:

дружина — МАРІЯ

сини — ІГОР і ЮРІЙ з родинами

ДЕНЬ „ОБНОВИ“

СВЯЩЕНИЧОГО Т-ВА СВ. АНДРІЯ

на СОЮЗІВЦІ, Кергонксон, Н. Й.

Вівторок, 29-го травня 1979 року

СОБОРНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

о год. 10-й ранку

в намірній

ІХ СВЯТОСТІ

ПАТРІАРХА ЙОСИФА

з нагоди 87 років життя і 40-річчя

Єпископських Свячень.

Ділові справи Т-ва — год. 11-та перед полуднем.

Управа Товариства

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ

БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Замість квітків на могилу

бл. п. Антоніни Дяків

адам по бл. п. проф. Павлові Дякову,

що заснула на Рідній Землі 29-го грудня м. р.,

складаємо 20.00 дол.

на цілі Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА.

Марія і Омельян ОМЕЩІНСЬКІ

Ділимося з Приятелями і Знайомими сумною вісткою,
що дня 15-го травня 1979 року в Клівленді, Огайо,
упокоївся в Бозі, на 74-му році трудящого життя

сл. п.

МИХАЙЛО ІВАСЬКЕВИЧ

нар. в Комарні, пов. Рудин, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 18-го

травня 1979 р., о год. 10-й ранку з похоронного заведення

Коподі в Клівленді до церкви св. Андрія в Пармі, Огайо.

Тіліні Останки спочили на санітарі св. апл. Петра і Павла

в Пармі, Огайо.

Горем прибиті:

дружина — КАЗИМИРА

сини — ІВАН і МИРОН з дружиною та дітьми

Управа Українського Лікарського Т-ва

Північної Америки — Відділ в Бофало

ділиться з Колегами і з усім Українським Громадянством

про те, що дня 12-го травня 1979 року відійшов у Вічність,

на 71-му році трудящого життя

бл. п.

Д-р ІВАН МОСІЙЧУК

родом з України.

ПОХОРОН відбувся 16-го травня 1979 р. Покійний

спочив на цвинтарі св. Матія.

Д-р Іван Мосійчук працював у „Columbus Hospital“

в Бофало, Н. Й. Як лікар — і взагалі, як людина — був

загальнолюбимий і шанований.

Залишив у горі:

дружину — ЗИНОВІЮ

сина — д-ра АСКОЛЬДА

невістку — АЛЮ

внука — ОРЕСТА та АНДРІЙЧИКА

а разом з ними всю Українську Громаду

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

З найбільшим сумом та почуттям невіджакованої втрати,
повідомляємо Членів Організації Державного Відродження України
і Українського Націоналістичного Руху, та всю Українську Спільноту,
що в четвер, 17-го травня 1979 року, о год. 7:30 веч.,
відійшов у Вічність, на 68-му році життя в Чикаго, Ілл.

СВ. П.

Ред. МИХАЙЛО ПАНАСЮК

член Проводу Українських Націоналістів і редактор органу

„Самостійна Україна“.

ПОХОРОН — в понеділок, 21-го травня 1979 року із собору свв. Володимира
і Ольги в Чикаго, Ілл., о год. 11:30 ранку на цвинтарі св. о. Миколая.

Прибитий горем ВШановній Дружині і всій Родині Покійного висловлюємо
глибоке співчуття.

Другий Відділ ОДВУ
ім. Ольжича в Чикаго

ПРОВІД УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

в невимовному смутку повідомляє все Членство й Українське Громадянство,
що 17-го травня 1979 року відійшов у Вічність

сл. п.

Ред. МИХАЙЛО ПАНАСЮК

визначний член ОУН, уповноважений ПУН-у, бувший тереновий керівник у ЗСА
та бувший учасник збройної боротьби під час Другої світової війни.

ПАНАХИДА була відправлена в неділю, 20-го травня 1979 року в Чикаго, Ілл.

ПОХОРОН — в понеділок, 21-го травня 1979 року до собору свв. Володимира
і Ольги, а опісля на цвинтар св. о. Миколая.

Засмучений Рідні складаємо щирі співчуття.

Центральна Управа Організації Державного Відродження України (ОДВУ)

в глибокому смутку повідомляє все Членство та Українське Громадянство, що
17-го травня 1979 року, передчасно і несподівано, відійшов у Вічність
в Чикаго, Ілл., на 58-му році життя

бл. п.

Ред. МИХАЙЛО ПАНАСЮК

провідний член Українського Націоналістичного Руху, член Центральної Управи
ОДВУ, ред. „Самостійної України“ та член багатьох церковних, суспільних
та політичних організацій.

ПАНАХИДА в похоронному заведенні Музика і Син в неділю, 20-го травня 1979
року, о год. 7-й веч.

ПОХОРОН в понеділок, 21-го травня 1979 року, о год. 11:30 ранку в соборі свв.
Володимира й Ольги, а опісля на цвинтар св. о. Миколая.

Опечалений Рідні, складаємо щирі співчуття.

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС...

(Закінчення зі стор. 1)

Марія Чучман, Володимир Діліс, інж. Степан Куропас, Іван В. Іванчук, проф. д-р Ярослав Падок, Іосип Лисотіт, пані Генерова Жеребняк, д-р Анна Чопик, Богдан Зорич, Володимир Запаранюк та редактор-емігрант Антін Драган, якого Головний Уряд признав усі ті привілеї, що їх мають на різних нарадах почесні члени Головного Уряду.

На нарадах був привітний мгр. Іван Скопич (секретар минулої 29-ої Конвенції) якого зазначав Головний Секретар за згодою Головного Екзекутивного Комітету для допомоги в протоколюванні перебігу наради.

Перед закінченням наради у п'ятницю, 18-го травня, Головний Уряд попереднього дня, в четвер 17-го травня, вислухав ще звіту адміністратора Союзу Івана Володимира Кваса, на пропозицію якого ашановано встановити з місць та хвилюючому мовчання померлого недавно доволі довгого конференції культурно-розважальних імпрес на Союзівці, св.п. Володимира Геніши, та звіту ряду підкомісії Організаційної Комісії, в цьому: пропозиції підкомісії нових родів забезпечення, що їх реферував головний секретар Володимир Сохан, підкомісії публічних зв'язків, за яку звітував головний контролер проф. Іван Телюк, обміркував справу прямого збирання членських вкладок, яку реферував головний касир пані Уляна Дячук, справу перепису українського населення ЗСА і Канади, яку реферував голова Головної Контрольної Комісії д-р Богдан Футей та, якісь, деякі пропозиції на з'їзду структури УНС, що їх мала обміркувати конвенційна Статутна Комісія та передавати на свалення черговій 30-ій Конвенції, яка відбудеться в 1982-му році. Цю справу реферував головний секретар д-р Іван Фліс. Усі пропозиції схвалено.

У четвер увечері відбувся традиційний „бенкет“ з участю запрошених гостей колишніх головних урядовців УНС та їхніх родичів і з такою ж традиційною містично-розважальною програмою, яку склав і якою як завжди детально проводив почесний член Головного Уряду інж. Степан Куропас.

Останній день нарад

В останньому дні наради, в п'ятницю 18-го травня, продовжувалося звіти комісії і підкомісії та дебати над ними і схвалення відповідних резолюцій. Звітвання започаткував головний директор для Канади сен. Павло Юзик, звітуючи за Канадську комісію, головний радний інж. Анатолій Дорошенко, звітував за Спорткову комісію, заступник головного керівника пані Марія Душинка, а головний контролер д-р Богдан Футей в імені Контрольної Комісії запропонував відновлення діяльності Культурної Комісії в новому складі. За пресою комісію звітували, зголосивши ряд резолюцій, сенатор Павло Юзик і редактор-емігрант Антін Драган, а за Резолюційну Комісію, яку очолював головний контролер о. митрат Степан Біляк, звітував, запропонувавши відповідний вступ та закінчення для всіх резолюцій, секретар цієї Комісії головний радний д-р Аскольд Лозинський. За Комісію сеніорів звітували почесні члени Головного Уряду інж. Степан Куропас і проф. д-р Ярослав Падок, голова і секретар цієї комісії. Вікниці Головного Уряду прийняли зreferований головний контролер проф. Іваном Телюком звіт Фінансової комісії та зreferований головний касиром пані Уляною Дячук проект бюджету, в якому передбачено в цьому році \$6,680,000 прибутків та \$5,932,000 доларів витрат. Усі схвалені Головним Урядом резолюції і рекомендації будуть надруковані окремо в найближчих кількох днях.

На закінчення ранішньої сесії наради у цьому дні вислухав з коротким і палким словом колишній доволі-літній „залізний касир“ і почесний член Головного Уряду, п. Роман Слободян. У цьому ж дні представник Українського Вільного Університету проф. д-р Петро Гой, який завітав на ці наради Головного Уряду разом з проф. д-ром Василем Лучковим, привітав Головний Уряд УНС від Ректора і Сенату УВУ та від Фундації УВУ, дякуючи за постійну прихильність та підтримку для УВУ з боку УНСОюзу. Проф. Гой, зокрема висловився з подивом про те, як УНСОюз займається і закупається Валентином Морозом у першому тижні після його звільнення та приїзду до ЗСА, зокрема про використання його приїзду для максимального розголосу засобами масової інформації його долі та його змагань і терпіння за національну і людські права поволеного українського народу.

Вибір головного редактора „Свободи“

Під кінець річних нарад Головного Уряду УНС відбувся вибір головного редактора „Свободи“. Як відомо, до теперішнього головного редактора Антіна Драгана, який виконував цю функцію протягом 25 років під час негду і після смерті св.п. д-ра Луки Мишуги, з початком вересня минулого року перейшов на еміграцію і тоді Головний Уряд на надзвичайному засіданні в середині вересня 1978 встановив Редакційну колегію із ротаційним виконанням обов'язків голови Колегії, що їх виконували заступники в редакції кандидати на головний редактор: Зенон Сникіс, Василь Тершаківський і Володимир Левенеш та прийняті в склад редакції вже після 29-ої Конвенції УНС проф. Євген Федоренко і д-р Володимир Косик. Д-р Володимир Косик, який належав до редакційної Колегії, але вона відмовилася від кандидатури на головний редактор. Про працю Редакційної Колегії та про кваліфікації поодиноких кандидатів на головний редактор звітнував, подаючи при цьому й оцінку їхньої праці, головний секретар д-р Іван Фліс. Його доповнили кількома заваганнями головний контролер о. митрат Степан Біляк, який вже два рази з ramени Контрольної Комісії переводив перерву видавництва УНС. Після звіту д-ра І. Фліса з Головної Контрольної Комісії і Головної Ради зголошено тільки дві кандидатури: ред. Василя Тершаківського і ред. Володимира Косика. В тасному голосуванні більшість голосів віддано на кандидатуру ред. Василя Тершаківського і тим самим він був обраний на головний редактор „Свободи“.

Закінчення нарад

Після вибору Василя Тершаківського на головний редактор, поодинокі члени Головного Уряду забирали це слово та висловлювали свої заваги і побажання, і після вичерпання передбаченої програмою наради точки „Різнє“, головний секретар д-р Іван Фліс висловив коротке кінцеве слово, дякуючи і gratулюючи всім головним урядовцям за активну участь в нарадах, висловлюючи впевненість, що всі урядовці в своїх дебатах і рішеннях керувалися виключно добром справи, добром УНСОюзу, української громади в ЗСА і Канаді та українського народу на рідній, але все ще не своїй землі. „Не турбуємося суперечностями, бо вони братів, але й завжди пам'ятаймо про братерство, бо братерською організацією є наш Український Народний Союз; забудьмо гірке, але пам'ятаймо добре і позитивне, бо перед нами великі завдання і багато трудів, але спільними силами ми досягнемо нашої мети“ — говорив у своєму кінцевому слові головний секретар д-р Іван Фліс, дякуючи знову всім за співпрацю, вибаючи за власні недолат-

Продуценти нафти заперечують оптимізм президента Картера відносно бензини

Вашингтон. — Хоча минулої середи, 16-го травня, президент Джиммі Картер висловив переконання, що цього літа в ЗСА такі не буде поважного браку бензини і що теперішні проблеми, зв'язані з тим роном пального, повинні до великої міри закінчитися десь в червні, то день пізніше, тобто в четвер, 17-го травня, речники американської нафтової індустрії заперечили ці оптимістичні прогнози Президента, заявляючи, що брак бензини в червні буде майже таким самим, як і в травні.

Навіть Білий Дім дещо „уточнив“ заяву президента Картера з минулої середи, бо Джоді Повелл, пресовий секретар Білого Дому, в четвер перестеріг американське населення, щоб „не було надто оптимістичне відносно постачання бензини протягом цього літа“.

Минулого четверга президент двох великих американських нафтових корпорацій, а саме, Вілліам

Тавуларес із „Мобіл“ і Джеррі МекАфі з „Галф“, під час свідчення перед конгресовими комісіями виступили проти пропозиції президента Картера встановити додатковий податок на надмірні прибутки нафтових фірм, після того як буде зліквідована урядова контролі над цінами американської нафти. Але МекАфі і Тавуларес заявили дещо відмінне становище щодо самої ліквідації контролю над цінами. Тавуларес заявив, що „Мобіл“ погодиться на „частинну ліквідацію урядової контролі“, а натові МекАфі твердив, що фірма „Галф“ та інші нафтові корпорації ЗСА бажають „цілковитої ліквідації урядової контролі над цінами нафти“, подібно до становища Білого Дому, щоб в такий спосіб вирішити ціни фірм ЗСА і цінами членів Організації країн-експортерів нафти (ОПЕК), як рівнозначні заохотити американські фірми збільшити свою продукцію.

„УКРАЇНА МУСИТЬ БУТИ...“

(Закінчення зі стор. 1)

сифікацію. Обидві тенденції розвиваються так скоро, що до десяти років (в СС-СР) станеться внутрішній вибух“.

Згідно з твердженням В. Мороза, його змагання з іншим від змагання Солженіцина. „Наші наріди має подібні проблеми, як його наріди. Але я скорше націоналіст ніж релігійний, чи антикомуністичний активіст. Україна мусить бути незалежною. Немає ні одного народу у світі, що має 50 мільйонів населення, і який не мав би незалежності“.

Відповідаючи на декілька питань з міжнародної політики, В. Мороз заявив:

У випадку вибуху в середині СРСР, СРСР не повинен бути втягнений в конфлікт з країнами, які не мають нічого спільного з ним. Треба більше боятися ніж атомової війни. Москва боїться зближення між ЗСА і Китаєм і тому готова на все, аби лише зникла згоди Заходу проти Китаю. Але це не означає, що війни може не бути, хоча покищо Китай за слабкий, щоб розпочати нуклеарну війну, а Захід за цивілізований. „Найбільша небезпека — це Російська імперія. Ось тому

боротьба, яку ми ведемо внутрі, повинна бути обов'язковою“. Москва має бути сильна. На зовні вона має бути сильна. Але внутрі вона його знає, а не ми. Москва як мафія — не атакує, якщо відчуває спротив... Китай провадить таку зовнішню політику, яку повинен провадити й Захід... Договір СALT не має ваги без гарантії тотальної контролі. Москві не можна вірити. Так, там є „західники“ і „сталіністи“. Але це відноситься до способу керівництва внутрі. Обидві групи згодні щодо зовнішньої політики: вони хочуть детанту для фасадів. Зрештою, армія вже не є такою людяною, як раніше їй треба було призначити міністра з партії. Що ж до Брежнєва, — це старий сенільний алькоголік, він не має знати, що це таке політика. Єдине західноєвропейське, якого я вельо б до миру, повинна бути оїла, спокій і твердість, та допомога націоналістичним рухам, щоб упала імперія. Москва нічого не вліє: вона має бути сильна“.

ВАЖКИЙ ШЛЯХ...

(Закінчення зі стор. 1)

В. Гандзюк, 1932 року народження, був засуджений на 9 років ув'язнення у виправно-трудовому таборі суворого режиму та на 3 роки заслання за „антирадянську агітацію та пропаганду“. Як відомо, це його друга судимість, раніше він уже відбув строк за аналогічне статтею. Другий термін позбавлення волі відбував у таборі Мордовії, а пізніше на Уралі (таб. ч. 35). Раніше, ще коли був у Мордовії та тяжко хворів — сильна деформація хребта та суглобів, нестерпимі болі та цілковите виснаження — у таборі рахували його інвалідом другої групи. Проте при скерованні на заслання документами про інвалідність не оформили (звичайна в таких випадках історія), хоч згідно з існуючим законодавством, Гандзюка взагалі треба було „списати“, себто детерміновано звільнити з огляду на його недуго, або бодай звільнити від заслання. (Цього також практично ніколи не робили). Гандзюк повністю відбув термін ув'язнення та заслання.

Про жалюгідний етап Гандзюка на заслання, що тягнувся майже два місяці (в Свердловській переселенній в'язниці його пограбували кримінальники, відібрали навіть те мізерне „майно“, що у нього було; рухавці, що їх випледа і прислала дружина з далекого села

нення, якщо такі були, та бажання всім шалового повороту до своїх домів та далішніх успіхів у праці. Річні наради Головного Уряду УНС закінчено молитовно, як провів головний контролер о. митрат Степан Біляк, та традиційно співом українського національного гімну „Ще не вмерла України“.

Івано-Франківської області, цигарки, що дістав від друзів-спів'язів на дорогу; про життя на перших порах — лютий 1976 року — на заслання в селі Подгорне, Чайніського району, Томської області — без житла, без кошти грошей — не міг навіть купити шклянку чаю, не було одягу, пив холодне водю... проте як не міг знайти роботи — була докладна інформація виготовлена восени 1976 року.

Осінню 1976 року Гандзюкові пошито владштуватися на роботу в шевській майстерні. В кінці 1976 року він одержав житло — стару, покинуту попередніми мешканцями, хатинку.

У 1977-78 роках від нього вимагали свідчень проти Олександра Гінзбурга, навіть возили його з того приводу до Калуги... Гандзюк не дав бажаних КГБ свідчень. (До речі, О. Гінзбург на суді докучали, що він допомагав такому „злочинцеві“, „бандерівцеві“, як В. Гандзюк). Оскільки Гандзюк не задовольнив держбезпеку, йому не дозволили поїхати під час чергової відпустки весною 1978 року на батьківщину до родини в Івано-Франківську область. Пізніше, в травні-червні 1978 року Гандзюка звільнили з роботи, брехливо обвинувачуючи його в прогулі. Згідно з вигаданим обвинуваченням, він „був п'яний“ — двічі приводили його на міліцію та засудили на 15 діб арешту й штрафували. Останні місяці перебування на заслання Гандзюк працював сторожем.

У жовтні 1978 року закінчився термін заслання. Дома, на батьківщині — біда. Дружина в лікарні, діти... Сам хворий, інвалід... Буде добре, коли йому дадуть спокійно жити.

Січень-лютий 1979 М. Ланда

Великий успіх Шевченківської конференції в Мічиганському університеті

Не буде перебільшенням сказати, що Шевченківська конференція, яка відбулася в Мічиганському університеті в суботу, 17-го березня, пройшла з великим успіхом. Це перша конференція в цьому університеті, яка була цілком присвячена питанням української літератури взагалі, а Шевченкові зокрема. Присутні професори та студенти різних факультетів — Славистичного, Історичного, Центру по вивченню Східної Європи — та численні гості українці з Детройту та околиць і навіть з інших штатів заповнили залу. Такої численної участі навіть не сподівалися організатори конференції Іван Панчук, голова Асоціації колишніх та теперішніх студентів-українців Мічиганського університету, Ася Гумецька — заступник голови, Глорія Хован — секретарка, Михайло Цяпа — скарбник та Василь Огар — член управи. Голова Славистичного відділу проф. Бенджамін Столь був у справжньому захопленні і запропонував, щоб такі конференції відбувалися постійно щодругий рік. Його промова під час спільного обіду була просякнута невідомою симпатією до українців. Він підкреслював бажання університету, зокрема Славистичного відділу, розвивати далі українські студії і вказав на необхідність підтримки, моральної та фінансової, з боку української спільноти. Треба з'ясувати, чи українська місцева громада усе йшла і далі, чи не зустрічі університету у цій вартісній справі.

Програма почалася доповіддю проф. Г. Грабовича з Гарварду. Вона була спрямована на висвітлення рис повного портрету Шевченка як особистості з двома обличчями. Шевченка пам'ятають здебільше тільки як творця безсмертних українських поезій, але ж він писав ще й повісті та поеми російською мовою, він шоденний й лістувався теж частинно російською мовою. Порівняння українського спадщини поета з російською приводить до висновку, що тут діяв інший критерій, інший творчий імпульс. Українські твори позначені багато глибшою емоційністю, не мають конкретних особистих рис (наприклад, існують дивні прогалини, цілі роки в житті поета, які зовсім не відбилися в його українській поезії). Отже, їхня функція зовсім інша. На думку дослідника, необхідно простежити життя Шевченка, щоб зрозуміти й пов'язати окремі теми та їхнє загальноноє, символічне значення в творчості поета.

У другій доповіді проф. Б. Рубчака з Іллінойського університету йшла мова про маски та профілі Шевченка. На багатьох прикладах доповідач показував, як Шевченко мінював тон, переходячи від втростності до самоглузування, часто в тому ж самому творі (приклад романтичної іронії). З другого боку, поет часто користувався постійними образами-профілями, такими як дитина-сирота або старець. Ці всі ті образи є проявом того самого поетичного „я“ добре видно з вірша, написаного на заслання, де поет називає себе сиротою, пошкандибавим аж за Урал. З цього погляду образ дитини-покритки це теж маска, за якою сховане обличчя самого автора. З інших постатей-масок, що ними користувався Шевченко, доповідач розглянув образ пророка і найвищий — образ Христа.

Проф. Ю. Шевельов, який доповідав у другій частині програми, перш за все поправив назву своєї доповіді, яка у програмі значилася як перегляд шевченківства на Україні 1978 року. У 1978 році, ствердив доповідач, нічого важкого назвати „шевченківством“ на Україні не з'явилось. Зацікавлення викликає тільки одна стаття Вадима Скуратовського, надрукована в журналі „Всесвіт“, ч. 3. Написана пишним риторичним стилем,

повна нестачею та дивовижних порівнянь і висновків, стаття ця цікава тим, що в ній автор доводить вплив Шевченка на російських письменників кінця 19-го століття — А. Белого, Ф. Сологуба та І. Анненкова, а крім того бачить вплив французьких письменників Де Метра на Шевченка. Важне не те, чи такі впливи були (Шевельов вважає, що ніяких впливів Шевченка на названих російських письменників не було, а подібність висловів Шевченка і спостережень французьких подорожників над російською дійсністю пояснюється збіжністю самих фактів реальності, це, так би мовити, топологічна тотожність). Важний той факт, що український критик наважився висловити еретичну думку, що Шевченко міг впливати на російську літературу, а не навпаки, а це й крім того сам був під впливом західноєвропейської літератури. Наскільки такі думки вважаються небезпечними в Україні видно з того, що, як подають самвидавні джерела, автора статті звільнили з посади, рівнож, як і редактора журналу, де з'явилася ця крайова стаття, і журнал майже рік лишився без редактора.

Наступною була доповідь Славистичного відділу Олі Самійленко на тему еволюції історичної тематики та образів у Шевченка. Простеживши зміну поглядів поета на минуле України, Самійленко показала, як від героїчних, символічно-схематизованих постатей сильних козацьких провідирів Шевченко переходив до образів, узятих з селянського побуту — коса, поле — які перед тим не асоціювалися з козацтвом. Так само й образ моголи і кобзаря зазнав еволюції: моголи стає „розбитою“, пізніше „розкритою“, а кобзаря показані як блазні („Великий лях“), які забули про минуле свого краю. У висновку можна ствердити, що Шевченко підходив до історії з поетично-емоційного боку, шукаючи загально-національних символів, а роллю поета бачив у збереженні пам'яті про історичне минуле.

Останнім був виступ Тетяни Кардиналовської, яка останніми роками була викладачем у Бостонському університеті, а перед тим 20 років працювала у Славистичному відділі Гарвардського університету. Її сподівалися торкати подій, пов'язаних з Шевченком, у її надзвичайно цікавому житті. Так, наприклад, вона розповіла про свою зустріч з людиною, що особисто знала Шевченка та про обставини, пов'язані з збиранням матеріалів для музею Шевченка, що тепер знаходиться в Києві. Тому ці спогади незабаром вийдуть друком у „Сучасності“, обмежимося тут цими загальними згадками.

Програма конференції включала огляд українських стародруків, що зберігаються в університетській бібліотеці. Це „Паліодія“ Захарія Копистенського 1622-го року, бароковий твір чудово оздоблений та Ростовська хроніка часів Дмитра Туптала, Митрополита Ростовського теж початку 17-го століття. Обидві книги учасники конференції могли оглядати і навіть брати до рук. Крім того у виставі бібліотеки була виставлена виставка Шевченкіани, яка включала понад 30 книжок, деякі рідкісні видання та репродукції картин поета. Виставка триватиме цілий місяць.

Конференція закінчилася спільною вечерею, під час якої виступив секстет бандуристів під керівництвом Петра Китастого. Вони виконали чудові рідкісні рецитали ліричних пісень, думи та голосіння, а кінці запропонували усім приєднатися до них і разом заспівати „Думи мої“. Присутні були захоплені й глибоко зворушені та нагородили виконавців довгими широкими оплесками.

Ася Гумецька

Совєтська делегація в Манілі спричинила заколоти на конференції

Маніла. — Пресові агента інформують, що делегація Совєтського Союзу і його сателітів демонстративно покинули залу наради на конференції в Манілі, на якій держави-члени Організації Об'єднаних Націй розглядають справи торгівлі і розвитку економічно відсталіх країн. Совєтські й сателітні делегати протестували проти допущення на залу наради представників усуненого силою в'єтнамської армії прем'єр-міністра П'юль Пота заявляючи, що вони не мають права репрезентувати камбоджі, бо правними репрезентантами є уряд президента Генга Самріна, наставлений в'єтнамськими окупантами, після захоплення великої частини території Камбоджі. Делегат Болгарії намагався вирвати в пані Інг

Вальдгайм намагається поладити справу Кипру

Нікосія, Кипр. — Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй д-р Курт Вальдгайм, перебуваючи при кінці минулої тижня на Кипрі з офіційною візитом, розмовляв з представниками грецької і турецької сторони, намагавшись таким способом остаточно позитивно поладити справу Кипру і довести до загального замирення. Президент Кипру Спірос Кипріану і Рауф Денкташ, лідер кипрійських турецьких, зустрілись на розмові з Вальдгаймом та обговорювали з ним можливість об'єднання Кипру і створення спільного уряду й наладнання співпраці між цими двома великими групами. Вальдгайм заявив опісля кореспондентам, що він має задоволення обидвома представниками, що вони працюватимуть у напрямі замирення. „До цієї справи ви мусите підходити з позиції оптимізму“, — підкреслює Вальдгайм, приїхавши сюди з Відня, де він зустрівся після своєї довгої поїздки по країнах Азії. Він короче побував також в Москві і стрінувся там на розмові з високими совєтськими керівниками.

За поїздкою Вальдгайма, а особливо за його ініціативою на Кипрі, слідкує уряд З'єднаних Штатів Америки, який допоміг Вальдгайму зустрінутися з грецькими і турецькими лідерами, бо йдеться не тільки про справу замирення на Кипрі, але також відновлення чи радше скріплення співпраці ЗСА з Туреччиною і Грецією, які є членами Північно-Атлантичного Об'єднаного Союзу. Цю співпрацю втруднемо тепер окупація Туреччиною 40 відсотків кипрійської території

ДРУКАРСКА ПОМИЛКА

Просимо виправити друкарську помилку у статті Миколи Кушніренка „Про назву „Закарпаття“ — „Свобода“, 16 травня 1979, ч. 108, стор. 4, 4 шпальта, другий виступ. У реченні „...а українці у цьому краю є закарпатські, чи просто карпатські“ має бути замість слова „карпатці“ — „закарпатці“.

HELP WANTED

MACHINE OPERATORS for injection molding plant. Three shifts available. Call (201) 241-5500

ПОТРІБНО

ПЕКАРЯ, ПОМІЧНИКА ПЕКАРЯ і ПРИБІРАЛЬНИКА для санітарної чистоти. Добра платня і бенефіти, постійна праця. Голоситись особисто: Speednuts, 146 Haynes Ave., (United Air Lines Building), Newark, N.J. 07114. Англіська мова нехоченна.

Position Assistant Director of the Adult Education Resource Center.

Department: Adult Education Resource Center.

Employment Date: July 1, 1979.

Salary Range: \$15,993 — \$21,588

Responsibilities: The Assistant Director will assist the Director with the following responsibilities: 1) monitoring approximately forty (40) programs in Northeastern New Jersey; 2) providing technical assistance and training to members of the adult education community both in local programs and within Jersey City State College; 3) identifying and making available to adult educators up to date information and materials; 4) developing innovative, community-based approaches to serve the needs of the adult education population; 5) collaborating with Jersey City State College administrators and faculty members in providing services to the community; 6) participating in State-wide planning with members of the Bureau of Adult Continuing Community Education and the three other Adult Education Resource Centers.

Minimum Qualifications

M.A. in reading, adult education or related field. Applicant must have experience teaching inner-city adults, proven experience as a teacher educator in adult education, proven administrative ability, awareness of the problems of undereducated urban adults, and the skills to foster the community involvement which is required to address the needs of this population. Candidate must be available to work evenings and Saturdays and to work on-site at community programs in Bergen, Essex, Hudson and Passaic counties as well as at Jersey City State College.

Applications and Inquiries: Susan C. Lanzano, Director, Adult Education Resource Center, Jersey City State College, 2039 Kennedy Blvd., Jersey City, New Jersey 07305.

Cut off date for applications: June 1, 1979

Equal Opportunity Employer

КОЛИ ПОДРОЖУЄТЕ...

- АВТОМ ВЛІЗЛИМ АБО ЧУЖИМ
- АВТОВУСОМ
- ПОІЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронять Вас

анцидентова грамота

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

REAL ESTATE

НА ПРОДАЖ

1-го і БІЛЬШЕ АКРОВИ ПАРЦЕЛІ

Біля Союзівки. Ціни від \$2,000.00 за акер. Тел.:

(516) 822-4636 по 8-й веч. або (914) 626-8135, кожноразно.

FUNERAL DIRECTORS

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE

3535 East Tremont Avenue BRONX, N.Y. 10465

Tel.: 663-2475

191 Avenue "A" NEW YORK, N.Y. 10009

Tel.: 674-3630

Директор ІОСІФ СЕНКОВСЬКИЙ

Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, похованнях в кожній районній міст. Похоронна пошана.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами

в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА

ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y.

ORegon 4-2568